

VAL-PRAT

VALIÐ nærkast nú við risastigum, og kvinnur og menn gera nú metingar, meira og meira álvarsliga, tí sjálvandi ræður um at velja rétt — hin skeivi krossurin kann verða avgerandi fyri liv og lagnu einstaklingsins. Hin sterka javnaðarstoðan er vorðin dyggilgari samansjóðað enn á nokrum sinni áður, og ein sterkur JAVNAÐARFLOKKUR er sjálvandi hvørjum einstakum samfelags borgara trygðin fyri frælst liv og storri vælferð.

VIT STEDGA — OG FLENNÁ!

Politikkur er ofta turrur. Tí er vert at stæða á og toga eitt litið sindur í »smilibondini«, soleiðis sum stórir partur av Føroya fólki gjordi, tá Marius Johannesen so húðaliga legði til brots fyri at binda fleiri vottur her á landi. Marius hevur áður hug-tikið fólk við sinum fráluku, ja framúr frambringarevnum í sögu lestri í útvarpinum. Hetta saknaðu vit ikki hetta kvöldið, hann so sjálvstýrskliga tal

aði um vottirnar. Gátan er loyst! Vit hava fingið at vita, hvi skúlin ikki varð yvirtikin hetta fyra ára valseiðið! Vit vóru ikki nóg búnir at taka slík stór stig!

Nei, fyri at fremja yvirtøkupolitikk skal peningur til í stórum tali. Nú verður farið til verka — Öll til verka — frammanfyri fjar-sýnið og binda vottir! — Og so yvirtaka vit skúlan!

HIN STÓRA VANÆRAN
HJÁ FINNBØGA

Útvarpsmaðurin Finnbogi Isaksen er valevni nummar tvey hjá tjóðveldinum í Norðoyum. Hann er fermur við penninum, og í »14. sept.« skrivur hann bragdliga:

* »Fyri eina so stóra bygd sum
* Klakksvík er tað ein vanæra,
* at so vánaligir útbúgvingar
* eru á staðnum fyri ungdomin.«
Hetta skrivur Finnbogi í sambandi við tekniska skúlan í Klakksvík, sum sterkar kreftir hava viljað avtikið.

Finnbogi gloymir bara at nevna,

at hovuðmenninir fyri avtøku av hesum skúla hava verið meir býarfelagar hansara — tjóðveldismenn!

MILLUM GROVAR
VALLYGNIR!

Mangt verður í neyðini nýtt. Eitt nú tað, at tjóðveldismenn kann sær — um enn veikliga — eitt sløð av heiðurinum av bergholinum í Norðoyum. Í einum »14. sept.« kundi ein nú um dagarnar lesa hesi sera skemtiliga orð:

»Møguleikar verða skaptir fyri einum nýggjum Miðdepli í Norðoyum við berg-holsgerðini, sum kom í lag undir hesum landsstýrinum.«

Við góðum vilja fáast hesi orð undir heitið »hvitarnir lygnir«, tí orðini eru so jánkasliga sett upp sum gjorligt.

Veruleikin er tann, at grovastu mótsjóðumenn av bergholinum vóru tjóðveldismenn. Í landstýrinum — saman við nevndini í 60 milljóna grunninum — bardust teir sum úlvur á skóg imóti, at peningur varð jattaður til bergholið. Teir settu alla orku sína í lag: MEN TIBETUR TAPTU TEIR SO EIGGLIGA!

FARA TEIR AT
HALDA ORÐ?

Hinir ungu tjóðveldismenn í Keyp manahavn hava við hørt í orðum vist eitt vist sosialistiskt sinni; men í verki er tað heilt øðrvísi. Tjóðveldisvalevnið í Suðuroy T. D. Joensen, sum nú er ein av hovuðsmenninum at knasa sosialistarnar í Suðuroy, skrivaði á einum sinni í »14. sept.«:

»... Sosialt og vinnupolitiskt er tjóðveldisflokkurin vinstrumegin og átti sum verka- og fiskimannaflokkur at starvast saman við javnaðarmannum.«

HVUSSU VIÐ TEIMUM
VÖNSVIKNU?

Tað er ikki bara á einum sinni, at »14. sept.« — tá tað hóskar blaðnum — skrivaði um vönsvik, tí »sjálvstýrissamgongan« einki helt av tí, hon hevði lovað. Hóast alla lofprisan í dag av »sjálvstýrissamgongu« stendur óreingiliga fast, at »14. sept.« í 1964 skrivaði hesi orð:

»... Men vit kundu ikki annað enn kenna okkum vönsvikar, tí tað fræðaða systemskiftið kom ikki, og nú tykjast sjálvstýr fundamentalu tingini at vera í ólagi.«

HITT MIKLA SLAGORÐ
TJÓÐVELDISMANNNA!

Hesi orð skrivur Jaspur Joensen í »14. sept.« nú ein dagin:

* »Trúgva javnaðarmenn veruliga
* at hesi húsin í Mjorkadali
* høvdu verið gjørd so lík lands-
* lagnum sum tilber, fyri at tey
* ikki skulu siggjast úr luftini at
* tey vóru HERSTØÐ.«

Hitt mikla slagorð tjóðveldismanna undan seinasta vali var: alt hervald av landinum!

Nú hava tjóðveldismenn saman við øllum hinum »sjálvstýrisflokkunum«, sum siga seg vera imóti hervaldi, havt buktina og báðar endarnar í fyra ár. Vit spyrja:

Hvi hava hesir menn við hesum meiraluta ikki rivið niður húsin í Mjorkadali og beint hervaldið av landinum????

HVAT SOGDU TEIR
Á ØÐRUM SINNI?

Hovuðmenninir at geva Kjartani Mohr hitt altvaldandi orðið á tingi og í landsstýrinum aftaná valið í 1962 vóru tjóðveldismenn. Les her, hvat »14. sept.« lampaði fiskimenn við at velja tjóðveldisflokkin. — Blaðið skrivur 3. nov. 1962, 5 dagar undan valinum:

»Teir fiskimenn, sum styðja og velja hesar listar, eru við at ØKJA UM REIÐARAVALDIÐ á Føroya lögtingi og harvið MINKA útsvarandi um umboð fiskimanna.«

Fylkt um JAVNAÐARFLOKKIN
KROSS FYRI LISTA C!

Fellið

»SJÁLVSTÝRISAMGONGUNA«!
FELLID DEYÐSIGLARASTYRIÐ

Landsstýrið súltaði
LÆRLINGAUPPSKOTIÐ

At lönarviðurskifti lærlinga eru ring í lotuni, eru vit vist øll samd um. Royndir hava verið gjørdar at bota um hetta, men higartil hevur alt verið útslitaleyst.

Eftir lørusáttmáli fær lærlingur ávikavist 1. lönarár 10 pst., 2. ár 12½ pst., 3. ár 15 pst. og 4. ár 22½ og 5. ár 37½ pst. av sveinalønini. Eitt stórt brek er tað, at ongastaðni verður nevnt um, hvussu nógv ein lærlingur fær í yvirtíðarløn.

Á einum av fundum SU reistu nakrir lærlingar spurningin um broytan procentunum, og síðan sligið fast, hvussu nógv yvirtíðin skuldi verða — nevniliga eftir sáttmála arbeiðsmannafelagsins.

Eftir tí prívokstri, sum fer fram í lotuni, rættvisger í sær sjálvum, at botnlönarnar mugu fara upp. Av somu orsök eru allar lönir uppfarna — uttan hjá lærlingunum. Nú kann onkur siga, hetta passar ikki — lærlingarnir eru hækkaðir við somu pristalstigum sum aðrir. Jú, rætt er tað, men skeivleikin er tann, at procentini, sum eru grundarlagið undir lönarhækkan teirra eru nógv ov lág. Tað er her, ið rættast má.

Eftir drúgvan orðadrátt innan-felags komu vit ásamt um, hvat minsta markið átti at vera. Uppskot okkara var hetta: 1. ár 20 pst., 2. ár 25 pst., 3. ár 35 pst., 4. ár 50 pst. og 5. ár 75 pst. av sveinalønini. Javnaðarflokkurin bar síðani hetta uppskot fram á tingborð. Einastu flokkar, sum tóku fullt undir við hesum uppskoti, vóru javnaðarflokkurin og tjóðveldisflokkurin, hinir høvdu meir og minni at innvenda.

Í eini vissari trúgv um, at nakað fór at henda, sóu vit, at uppskot okkara fór í nevnd, hvar tjóðveldisflokkurin átti formann — lögarnevndina —, tí tá nevndi flokkur jattaði okkum stuðul, hildu vit, at nevndin málar fara við, og kundi ventast at fáa skjóta viðgerð í nevndini.

Eitt sindur seinni — og undir øðrum umstøðum — upplýsti ein av stuðlum landsstýrisins, at áður-nevnda nevnd einki fekk av skafti, at sakir, ið har komu, sjáldan somu dagsins ljós aftur. Ella stutt sagt, hetta var bert nevnd av eitt, við ongari arbeiðsmegi. At mál verða send í nevnd, er vel ikki við tí

ælan, at tey skulu bliva liggjandi har? So langt eru lönarabøtur lærlinganna komnar í dag.

Áhugi meistaranna var ikki stórur fyri hesum uppskoti, tað sóu vit í bløðunum um tað mundið. Har bleiv millum annað fært fram, at meistarinn hevði stórar útreiðslur av lærlingum sínum: so sum skúla, sjúkrakassa, amboð og at litið fekt frá hondini ta fyrstu tíðina.

Fyri at fáa rætta bilatið um hesar stóru útreiðslur, má inntøku-síðan eisini takast við her, kemur tí spurningurin um: hvat verður tikið fyri tey arbeiði, lærlingar gera tey

4½ árin, læran er long? Ella finst nakar sáttmáli, ið sigur hvønn takst meistarinn kann áseta? Ikki fyrr enn hetta er tikið við, kunnu vit fara at tosa um inntøku ella útreiðslu av lærlingum.

Fyri at lætta um hjá meistarunum sendu vit bræv til lönarnevndina, um at skúlin átti at verða ríkin av tí almenna, og at tað almenna átti øll skúlaamboð skúlans, sum næmingargarnir kundu nýta fullt út, men frá lögarnevndini hoyrdist einki. Og við tí skili súltaði landsstýrið lærlingauppskotið.

Ernst Hansen.

Ávarp SU's til lögtingsvalið

LÆRLINGAVIDURSKIFTI:

Mest lönarlaga útpindi stættur í føroyska samfelaginum er lærlingastætturin.

Her krevur SU at vend kemur í.

1. Lön lærlinga verður við lögtingslóg, ella á annan hátt, munandi hækkað, smb. uppskot javnaðarflokksins við. lærlingaløn.
2. Lærlingaheim verða at byggja, so øllum lærandi verður tryggjað innivist.

IBØÐARSPURNINGURIN:

Torført er hjá ungfolki, sum giftist, at seta búgv.

Tað almenna eigur tí at koma til hjálpar at styðja sambyggifeløg o. t. tiltøk, so endi fast á spekulatiónsbyggjan, sum í dag hevur so sera góð gróðralíkindi í føroyska samfelagnum. Eitt tiltak at bota um trottíð av íbúðum í Havn er, at all manning á herstöðini í Mjorkadali skal búgva á stöðini.

Húsálansgrunnur verður útbyggdur, so lættari verður hjá ungfolki at seta búgv.

BARNAGARÐAR, BARN-
HEIM o. L:

Í mongum forum er treytin hjá einari familju fyri at fáa »endarnar at rokka saman«

tann, at bæði maður og kona nýðast at arbeiða úti. Hetta forir ofta stórar trupulleikar við sær.

Landið eigur tí at taka sær alla ábyrgd av byggjan og rakstri av vøggustovum og barnagorðum.

Somuleiðis við barnaheimum og ungdomsheimum, so teimum sum ógan góðan hava verður tryggjað góð og rimilg kor.

SKATTUR:

1. Inntøkur, ið svara til neyðuga minstamarkið fyri livsins upphaldi hjá einari familju, eiga ikki at vera skattaðar.
2. Kelduskattur verður at fremja.
3. Maður og kona verða at skatta hvørt sær.

INN- OG ÚTFLUTTINGUR:

Allur útflutningur verður á landsins hondum.

Somuleiðis verður at skipa fyri andeilsinnflytan, fyrst og fremst av øllum útgerðarvörum. Landið átekur sær alla strand farasigling.

UNGDOMSHCS:

Samkomuhús til øll endamála, eins og ítróttahóllir, verða at byggja.

Í komandi bløðum fara vit at víðgera hvørt punkt sær.

WC

og

vøsk

— tygum
verða
ikki svikin
av okkum

Pf. MARIA POULSEN & Co.

TLF. 2000

TØRSHAVN

TLF. 2001